



NIFnytt

**Elektronisk medlemsblad
fra
Norske Inkassobyråers Forening**

Generalsekretæren har ordet side 2

**Beregning av MVA ved rettslige tiltak
for utenlandske oppdragsgivere side 8**

Direkte tvangsinn drivelse av uimotsagte pengekrav side 11



Leder



*av generalsekretær
Thor A. Andersen*

Inkasso-Norge 2011

Først og fremst må jeg uttrykke min beundring for hvordan inkassobransjen har taklet den andre reduksjonen i inntektsgrunnlaget på få år. Mange har vært spent på om dette ville føre til et tøffere innfordringsklima, med mer firkantet håndtering av varslingsfrister og innslagspunkt for tungt salær. Samtidig var man bekymret for om innstramminger ville føre til at man raskere ville sende saken over til Forliksråd eller Namsmann. Så langt ser det ut til at dere har ridd av den verste stormen. Men; resultatet av innrapporteringen for 2. halvår 2011 blir det meget spennende å lese. Synd at det fortsatt tar litt tid før den foreligger.

Noen oppkjøp og fusjoner har det vært i år. Men vi har også hatt noen nyetableringer! Så reduksjonen i antall medlemmer i NIF har ikke blitt så ille som vi fryktet. Vi har i tillegg vært i dialog med noen av de byråene som inntil videre har valgt å stå utenfor.

Gjeldsforespørsler

Tallene viser en fortsatt stor økning i gjeldsforespørsler og det er intet som tyder på denne utviklingen ikke fortsetter i 2012. Vi vil derfor se nærmere på den tidligere varslede automatiserte løsningen for å avlaste saksbehandler i byrået.

Aktuelle saker

Foreningen, ved styreformann har lagt ned et godt stykke arbeid i høringssaken om endringer i Forsinkelsesrenteloven. Innføringen av et forsinkelsesgebyr på 40€ i nærings saker har skapt stor debatt og våre medlemmer anbefales å lese høringsuttalelsen, som finnes på våre hjemmesider. Andre interesserte kan kontakte undertegnede.

I skrivende stund begynner vi å lese på forslaget til endringer i Gjeldsordningsloven. Det blir spennende å se om man kan enes om en standardisert livsoppholdssats til bruk ved gjeldsordning og tvangsinn drivelse. Foreningen har etterlyst og jobbet for dette i mange år.



nr. 4. 2011

NIFnytt

20.12.2011



13. årgang

For øvrig kommer styreleder inn på viktige saker som det arbeides med i øyeblikket.

Tusen takk

Så avslutter jeg som vanlig; med en stor takk til alle de som har stilt opp i komiteer og utvalg og bidratt på en fortreffelig måte. Det har som vanlig vært en fornøyelse å samarbeide med dem!

SÅ – ønsker jeg dere alle en riktig god jul og et godt nytt år!





Innholdsfortegnelse:

Leder.....	side	2
Møtekalender 2012	side	4
Kurskalender 2012.....	side	4
Formannen's hjørne.....	side	5
Beregning av MVA ved rettslige tiltak for utenlandske oppdragsgivere....	side	8
VIRKE: Direkte tvangsinn drivelse av uimotsagte krav.....	side	11
EDB ErgoGroup's spalte.....	side	14
En liten julefortelling skrevet av Alf Prøysen.....	side	16

Møtekalender 1. halvår 2012

Styremøte	26. januar
Lovutvalget	07. februar
Styremøte	14. februar
Generalforsamling/ bransjetreff Gardermoen	19. - 20. mars
Styremøte	12. april
Lovutvalget	24. april
Styremøte	21. juni

Kurskalender 2012

Kurs I	17. - 19. april 11. - 13. september
Kurs II	05. - 08. juni 13. - 16. november
Kurs III	15. februar 27. september
Påfyllingskurs NIF	10. - 11. oktober
Påfyllingskurs Namsfogden i Oslo PS Forbeholdt autoriserte bevillingshavere	14. - 15. februar
Andre "matnyttige" kurs Emne, tid og sted kommer vi tilbake til	Våren 2012



av Baard Sig. Bratsberg
KrediNor AS

Formannen

Gjeldsregister og frarådingsplikt er hete temaer i dagens politiske diskusjoner. I løpet av høsten har dette vært tema som har vært diskutert så vel på Politiets nordiske Insolvenskonferanse i Bergen, Nordisk Råds konferanse om "Ungdom og gjeld" i Oslo og BLDs konferanse om unge i Oslo. I tillegg kommer at alle de politiske partiene har meninger om årsaker og løsninger til gjeldsproblemet – særlig når det gjelder de unge voksne.

Dette er en diskusjon som i utgangspunktet ikke berører inkassobransjen, men felles for all omtale av problemkomplekset er at inkassobransjen nesten alltid trekkes inn på grunn av inkassobyråenes eksekutive funksjon. Ved mislighold er det inkassobransjens aktører som skal sørge for at fordringshaver får betalt for den ytelse som er levert i den utstrekning skyldner har betalingsevne – eventuelt ved Namsmannens hjelp. I 93 % av saken finner saken sin løsning utenrettslig, et forhold som er til fordel både for skyldner og fordringshaver. Innfordringsprosessen, både den utenrettslige og den rettslige, er velfungerende i Norge, noe som medfører at Norge er blant de beste i Europa når det gjelder betalingsmoral. Uten dette samspille mellom inkassobransjen og inkassoprosessen ville dette ikke vært mulig og resultatet blir hypersynlig i finanskrise tider. Holdninger til gjeld, men også holdningene til at gjeld skal betales, har korrumpert hele systemet i de dårligst stilte sydeuropeiske landene, fra øverst til nederst og med det offentlige i førersetet, og da må resultatet bli "konkurs".

I forbindelse med at Betalingsinnfordringsutvalget i 1992 fremla sine anbefalinger i NOU 1992/35 foreslo inkassobransjen blant annet opprettelse av et gjeldsregister. Forslaget om gjeldsregister ble imidlertid ikke medtatt i det lovforslag som fulgte hvor blant annet "skriftstykke" og tinglysning av "intet til utlegg og lønnstrek" ble vedtatt. Den gangen var det bare inkassobransjen som ønsket et gjeldsregister velkommen – i dag omfavnes ideen av alle, til og med Forbrukerrådet, men unntatt et fremdeles like

fortsetter...



hoderystende Datatilsyn. Sistnevnte må nesten på prinsipielt grunnlag være i mot. Akkurat som med Datalagringsdirektivet vil et gjeldsregister ”ramme mange for å hjelpe noen få”.

Hvem er det vi søker å hjelpe. De med betalingsproblemer kan deles i tre grupper:

1. De som aldri har hatt og aldri kommer til å få orden på sin økonomi.
 - a. Rus, alkohol, manglende omsorg, sykdom.
 - b. De som ikke skjønner hva de gjør.
2. De ”uheldige”.
 - a. Sykdom, arbeidsledighet, samlivsbrudd.
3. De andre.
 - a. De som får betalingsproblemer pga. overforbruk men som klare å ordne opp på egen hånd.

I relasjon til gjeldsregister er behovet størst overfor gruppe 1. Overfor denne gruppen, som er ganske liten, rundt 5000 mennesker, er det bare en ting som hjelper. ”De må stoppes i døren” og da er vi avhengig av et gjeldsregister. Andre tiltak enn en form for ”umyndiggjøring” vil ha liten innvirkning på resultatet. Denne gruppen tar i liten utstrekning læring.

I gruppe 2, som er en ganske stor gruppe, finner vi de som ikke kommer i gjeldsproblemer fordi gjeldsetableringen var uvettug – snarere tvert i mot. På det tidspunkt, og under de da rådende forhold, var låneopptaket og disponeringen fornuftig. Etterfølgende hendelser, som de som hovedregel ikke er herre over, eksempelvis samlivsbrudd, medfører at gjelden blir uhåndterlig og for noen skalerende fordi man dekker gjeld med ny gjeld. For en liten del av denne gruppen vil et gjeldsregister være av betydning for å stoppe ikke fornuftig gjeldsøkning. Viktigst overfor denne gruppen er en god betalingsanmerkningsbase som både lovgivningen og konsesjonsvilkår ikke tillater i dag.

Gruppe 3 er den største gruppen hvor et gjeldsregister vil ha relativt liten betydning. De som er i denne gruppen er i utgangspunktet kredittverdige men de kredittfasiliteter som tilbys gir den enkelte råd til å kjøpe det de ikke har råd til. Misbruk skjer i stor utstrekning pga. manglende kunnskap og forståelse. Ved mislighold ordnes disse sakene i stor utstrekning ved dialog med inkassobyrået. Overfor denne gruppen vil ikke et gjeldsregister bety mye, men for å begrense problemene vil en god betalingsanmerkningsbase være avgjørende. I denne gruppen finner vi de unge voksne som får betalingsproblemer.

Et gjeldsregister sammenholdt med inntekt gir god mulighet for å vurdere gjeldsbetjeningsgraden til den enkelte. Som grunnlag for fraråding til ytterligere gjeldsopptak er et gjeldsregister avgjørende. Et viktig supplement og avgjørende for å

fortsetter...



nr. 4. 2011

NIFnytt

20.12.2011



13. årgang

kunne fraråde før maksgjeld er etablert er en god base over betalingsanmerkninger. Lover og konsesjonsvilkår hindrer kredittopplysningsbyråene dette i dag.

Inkassobransjen vil motta i underkant av 6 millioner inkassooppdrag i 2011. Av dette burde det bli i underkant av 6 millioner betalingsanmerkninger, selvfølgelig fratrukket saker som blir feilsendt eller hvor det fremkommer innsigelser. Faktum er imidlertid at dagens regler og konsesjonsvilkår medfører at bare 8 % av inkassosakene blir betalingsanmerkninger, og 1/3 av disse blir igjen slettet i registreringsåret pga. oppgjør. Det som blir igjen vil aldri kunne danne et tilfredsstillende grunnlag for en riktig beslutning om fraråding. Hvis en inkassosak = en betalingsanmerknings og betalingsanmerkningen uaktet oppgjør eller ikke ble stående i 2-3 år ville betalingsanmerkningbasen egentlig bli viktigere enn gjeldsregisteret. I tillegg ville de som ble registrert i betalingsanmerkningbasen faktisk være individer som hadde misligholdt sine forpliktelser, mens man i et gjeldsregister også ville registrere alle de andre.

Det er opp til politikerne å avgjøre om vi skal ha registre som effektivt hindrer at enkeltmennesker kan ta opp uhåndterlig gjeld. Inkassobransjen foreslo gjeldsregister i 1992 og siden den gangen har pendelen svingt frem og tilbake, unntatt hos Datatilsynet da. Det krever mer politisk mot til en beslutning enn det jeg trodde i 1992.

I mellomtiden skal inkassobransjen gjøre så godt vi kan med å finne løsninger for de som har misligholdt og derfor kommet til inkasso. For oss må imidlertid optimal løsningsgrad ha hovedfokus for det er samfunnsøkonomisk den beste løsningen.

Avslutningsvis benytter jeg anledningen til å ønske alle en riktig god jul og så er det jo fremdeles lov og ha de beste forhåpninger for det kommende året.

Baard Sig. Bratsberg



Beregning av MVA ved rettslige tiltak for utenlandske oppdragsgivere

v/ Advokat Tone Thomassen

Uttersøadvokatene
HEIDE, THOMASSEN, LUND & NAPER
I KONTORFELLESSKAP

Når et inkassoforetak har utenlandske oppdragsgivere, er inkassotjenesten som leveres såkalt "fjernlevert", og tjenesten er iht. merverdiavgiftslovens § 6-22 fritatt for merverdiavgift. Dette innebærer at det ikke beregnes merverdiavgift på utenrettslige inkassokostnader når et inkassoforetak i Norge inndriver et krav overfor en skyldner bosatt i Norge, på vegne av en utenlandsk oppdragsgiver.

Merverdiavgiftslovens § 6-22:

- 1) Omsetning av tjenester som helt ut er til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet, er fritatt for merverdiavgift.
- 2) Omsetning av fjernleverbare tjenester er fritatt for merverdiavgift når mottakeren er næringsdrivende eller offentlig virksomhet hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet. For omsetning av fjernleverbare tjenester til andre mottakere hjemmehørende utenfor merverdiavgiftsområdet, gjelder første ledd.



Advokat Tone Thomassen

Ved inngivelse av rettslige skritt og salær for slike tjenester (eksempelvis inngivelse av forliksklage eller begjæring om utlegg) er spørsmålet om tjenesten helt ut er til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet, og således er omfattet av avgiftsfritaket.

I merknader til mval § 6-22 vises det til forskrift nr. 121 (som nå er opphevet) hva gjelder definisjonen av fjernleverbare tjenester. I forskrift nr. 12, §1 første ledd tredje punktum er fjernleverbare tjenester definert som "tilfeller hvor utførelsen eller leveringen av tjenesten etter tjenestens art ikke eller vanskelig kan knyttes til et bestemt fysisk sted". Av forskriftens §1 følger det at det ved kjøp av tjenester fra utlandet som kan fjernleveres, må mottaker av tjenesten, dersom han er næringsdrivende hjemmehørende i Norge, selv beregne og betale merverdiavgift. Fremgangsmåten omtales som "snudd avregning" eller "reverse charge". Det samme prinsipp gjelder for levering av tjenester fra Norge til oppdragsgiver som ikke er hjemmehørende i merverdiavgiftsområdet (jfr. merknader til mva loven § 6-22 referert ovenfor).

fortsetter...



Skattedirektoratet har i forhåndsuttalelse BFU 92/03-xx.10.2003 om merverdiavgift ved kjøp av advokattjenester fra utlandet, lagt til grunn at utførelse av advokattjenester som knytter seg til sakførsel for domstolene, ikke omfattes av reglene om "reverse charge". Bakgrunnen for dette er at selv tjenesten er knyttet til opptreden på et bestemt fysisk sted; i dette tilfellet domstolen.

Finansdepartementet har i brev av 9. oktober 2006 til Den norske Advokatforeningen vist til at skattedirektoratets definisjon av fjernleverbare tjenester er korrekt.

Skjæringstidspunktet for hvorvidt tjenesten er fjernlevert eller ikke, går der det tas formelle skritt for å starte en rettslig prosess, for eksempel ved inngivelse av en forliksklage eller en utleggsbegjæring. Et varsel om rettslige skritt overfor motparten vil imidlertid anses for å være fjernlevert på lik linje med ordinære utenrettslige inkassotjenester. Dette innebærer at det ikke skal beregnes mva for utenrettslige tjenester som utføres for oppdragsgivere hjemmehørende utenfor avgiftsområdet. Salær for inngivelse av forliksklage eller en utleggsbegjæring, samt øvrige rettslige skritt må det imidlertid beregnes merverdiavgift for.

Hvorvidt tolkningen av mval § 6-22 om advokattjenester gjelder tilsvarende for tjenester utført av inkassoforetak.

Inkassoforetak kan i en viss utstrekning yte rettshjelp, ved inngivelse av forliksklage, begjæring om utlegg, og øvrige rettslige skritt som har sammenheng med innfordringen. Dette følger av tvl. § 6-7 og tvfbl § 5-1, 2.ledd : *"Om prosessfullmektig gjelder tvisteloven [kapittel 3](#) tilsvarende. Dessuten kan en inkassobevillingshaver hos en inkassator som driver inkassovirksomhet i medhold av inkassobevilling etter inkassoloven, være prosessfullmektig etter samme regler som advokater under tvangsfullbyrdelse i inkassooppdrag som inkassatoren har for parten".*

Ovennevnte medfører etter undertegnedes oppfatning at tolkningen av mval §6-22 om advokattjenester gjelder tilsvarende for tjenester utført av inkassoforetaket.

En har også rettet en henvendelse til Skatteetaten for å få endelig fastslått hvorvidt ovennevnte oppfatning er korrekt.

Skatteetaten konkluderte i sin redegjørelse med at:

"Skattekontoret antar dermed hvor et inkassoforetak foretar rettslige skritt på vegne av en oppdragsgiver som ikke er å anse som hjemmehørende i

fortsetter...



merverdiavgiftsområdet, på samme tidspunkt som for advokattjenester ikke lengre er å anse som fjernleverbare. Skattekontoret antar således at det, etter skjæringstidspunktet, skal beregnes merverdiavgift på slikt salær”.

I praksis betyr dette at det ikke skal beregnes merverdiavgift for utenrettslig inkassosalær, mens det må tillegges merverdiavgift for såkalt rettslig salær, slik som skrivning av forliksklage/utleggsbegjæring og lignende.

Om rettsgebyr

Dersom inkassator legger ut rettsgebyr e.l på vegne av fordringshaver, skal det ikke beregnes avgift på dette. Slike utlegg anses ikke som del av den avgiftspliktige omsetningen, og skal derfor ikke tas med i beregningsgrunlaget (ref. Informasjon fra skattedirektoratet 29. juni 2009)

Tidspunktet for når avgift skal svares

Faktura skal utstedes når tjenesten er levert. Det er derfor uten betydning for tidspunktet for beregning av avgift når inkassator mottar oppgjør fra skyldner. Det er på det tidspunktet tjenesten er levert (for eksempel i henhold til oppdragsavtalen med oppdragsgiver) at faktura utstedes og avgift beregnes.

Tone Thomassen
Advokat
tone@advokatthomassen.no
Tlf: 33 13 77 81





Direkte tvangsinndrivelse av uimotsagte pengekrav

*Av advokat Hege Stokmo
VIRKE*

1. Innledning

Direkte tvangsinndrivelse av ubetalte fakturaer er en praktisk sett viktig regel som har bidratt til en mer effektiv og kostnadsbesparende inndrivelsesprosess. Direkte tvangsinndrivelse innebærer at kreditor kan begjære utlegg for sitt krav direkte for namsmannen uten å gå veien om forliksrådet først. Saksmengden er derfor forskjøvet fra forliksrådene til namsmannen.

Hovedregelen ved rettslig inndrivelse av pengekrav er at kreditor/ inkassator først må bringe kravet inn for forliksrådet for å få dom for kravet. Deretter kan kreditor/ inkassator begjære utlegg for namsmannen.

2. Nærmere om vilkårene for direkte tvangsinndrivelse

Den som har et pengekrav mot en annen kan begjære utlegg for kravet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag. Av tvangsl. § 7-2 bokstav f) følger at pengekrav er særlig tvangsgrunnlag:

"...skriftstykke som fordringshaveren selv har sendt skyldneren og som viser kravets grunnlag og omfang..."

Skriftstykke

Det fremgår av bestemmelsen at det stilles krav til et skriftlig dokument, "et skriftstykke", som viser hva kravet gjelder. En naturlig forståelse av ordet "skriftstykke" tilsier at det må foreligge et skriftlig dokument i papirform. En faktura eller en fakturakopi er et "skriftstykke". Det samme er f.eks betalingsoppfordringer og lignende. Det er lagt til grunn i forarbeidene at kun dokumenter i papirform kan utgjøre tvangsgrunnlag. Dette innebærer at elektroniske dokumenter som f.eks e-fakturaer ikke omfattes. Vilåret om at skriftstykket skal vise kravets omfang medfører at



Advokat Hege Stokmo

fortsetter...



det ikke vil være anledning til å kreve utlegg for beløp utover det som er uttrykkelig nevnt i dokumentet.

Fordringshaveren/ kreditor må videre ha sendt kravet til skyldneren, enten selv, eller via inkassobyrå/ advokat. Formålet bak denne bestemmelsen er at det skal foreligge dokumentasjon for at kravet er fremsatt skriftlig for skyldneren i form av en faktura eller lignende før rettsapparatet tas i bruk.

Uimotsagte krav

Inndrivelse etter § 7-2 bokstav f) gjelder kun pengekrav som skyldneren ikke har innsigelser mot. Skulle skyldneren ha innvendinger mot kravet vil saken bli overført til forliksrådet. Dette følger av tvangsl. § 7-6. Namsmannen kan imidlertid beslutte å gjennomføre utleggsforretningen dersom innvendingen er åpenbar grunnløs, jf. tvangsl. § 7-11 siste ledd.

Tvangskraft

Tvangsgrunnlaget er tvangskraftig når to uker er gått etter at kreditor har sendt skriftlig varsel om at tvangsfullbyrdelse vil bli begjært dersom kravet ikke blir betalt innen en frist på minimum to uker, jf. tvangsl. § 4-18.

3. Særlige krav til utleggsbegjæringen og namsmannens saksbehandling

Sammenlignet med de øvrige særlige tvangsgrunnlag for utlegg, vil skyldneren ved tvangsgrunnlag etter bokstav f) oftere kunne ha innsigelser mot tvangsgrunnlaget. Det stilles derfor særlige krav til utleggsbegjæringen og namsmannens saksbehandling ved direkte inndrivelse av pengekrav.

Begjæring om utlegg kan kun fremsettes ved saksøktes hjemting. Formuesverneting kan ikke benyttes slik som ved andre tvangsgrunnlag. Dette følger av tvangsl. § 7-3. 2. ledd.

En begjæring om utlegg skal oppfylle kravene til forliksklage i tvisteloven, jf. tvangsl. § 7-5 2. ledd. Dette kravet må sees i sammenheng med tvistelovens § 6-3 4. ledd hvor det fremgår at forliksrådet skal behandle utleggsbegjæringen som forliksklage når saken blir overført fra namsmyndighetene. Saken overføres forliksrådet dersom saksøkte har reist innvendinger mot saksøkerens krav og saksøkeren i begjæringen har opplyst at behandling i forliksrådet i så fall ønskes. Det er et krav om at utleggsbegjæringen må opplyse om saksøker ønsker behandling i forliksrådet dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet. Dette vilkåret er begrunnet i hensynet til fordringshaveren. Dersom saken overføres til

fortsetter...



4. Utlegg eller forliksklage?

Det vil være mange forhold fordringshavere og inkassobyråer må ta i betraktning når de skal ta stilling til om de vil benytte adgangen til direkte tvangsinn drivelse. Dersom det er grunn til å forvente at skyldneren vil komme med innsigelser til kravet, vil det være mest hensiktsmessig å ta saken direkte inn for forliksrådet. I motsatt fall vil det være både billigere og raskere å sende en begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f). Dersom kreditor kun ønsker å avbryte foreldelsesfristen fordi skyldneren eksempelvis ikke er søkegod vil kreditor være best tjent med å sende saken direkte til forliksrådet da dette gir et lavere gebyr enn utleggsbegjæring for namsmannen.

Det er viktig å være oppmerksom på at selv om det blir tatt utlegg etter § 7-2 bokstav f), så kan skyldner fortsatt reise tvist om kravet. Utleppet kan angripes direkte ved klage til tingretten etter § 7-26 eller indirekte ved at saksøkte tar ut forliksklage mot saksøkeren med fastsettelsespåstand om at kravet ikke eksisterer. En uteblivelsesdom i forliksrådet vil derimot ha rettskraft slik at skyldneren etter utløpet av ankefristen ikke vil ha adgang til å angripe dommen.





nr. 4. 2011

NIFnytt

20.12.2011



13.årgang

JULEHILSEN FRA EDB ERGOGROUP



**Vi ønsker alle våre infotorg- og Infobankkunder
en riktig god julefeiring, og vil samtidig takke alle for et godt
samarbeid i året som har gått!**

Julehilsen fra

Terje, Terje, Ole, Per, Dag og alle andre i
EDB ErgoGroup, Information Services





FLEXI - SOFT AS

Din software og hardware leverandør

Siden 1986 har Flexi-Soft utviklet fremtidsrettede og rasjonelle innfordringsløsninger for inkassobransjen, næringslivet og offentlig sektor. Våre systemutviklere har praktisk erfaring fra inkasso, namsmans- og rettsapparat.

Flexi-Innfordring løser de aller fleste oppgavene et moderne administrasjons- og innfordringssystem krever. Når nye behov dukker opp, løser vi disse også.

Brukervennligheten gjør systemet raskt å ta i bruk. Videreutviklingen skjer i tett samarbeid med brukerne.

Våre priser er meget konkurrasedyktige.

Ta kontakt for en uforpliktende samtale.

Uttalelse fra styret i brukerguppen:

Mange av våre medlemmer har benyttet systemløsninger fra Flexi-Soft helt siden starten i 1986. Brukernes inkassobehov er mangesidig, alt fra småinkasso til svært tunge saker. Blant medlemmene fins brukere med over 100.000 årlige personregistreringer.

Vi ønsker nye brukere velkommen.



Avslutningsvis i årets siste NIFnytt for kommer en liten julehistorie skrevet av Alf Prøysen, Snekker Andersen og Julenissen, En historie alle burde ta seg tid til å lese i en hektisk juletid...

Det var en gang en far som het snekker Andersen, og han hadde mange unger slik som farer bruker å ha, og så var det en julekveld at han lista seg ut mens ungene og fru snekker Andersen satt og knekte nøtter for å spise filipine. Han skulle nedi vedskjulet sitt for der hang det en julenissedrakt, og på ei kjelke lå det en stor sekk med



julegaver. Så tok snekker Andersen på seg julenissedrakten og dro kjelken med julegavesekken ut på gardsplassen. Men så var det så glatt akkurat den kvelden, så snekker Andersen datt så lang han var opp på kjelken og sekken, og så var det en bakke ned mot hovedvegen, og så sklei de dit, både sekken og kjelken og snekker Andersen. Like ved hovedvegen kom det en annen mann i julenissedrakt med en kjelke.

- Halv vei ropte snekker Andersen og prøvde å styre unna, men han så ikke så godt bak julenissemaska, og så butta de så

de ramla i grøfta begge to.

- Omforlades! sa snekker Andersen.

- Omforlades sjøl, sa den andre.

- Vi er nok ute i samme ærend vi, sa snekker Andersen

De har fått på Dem julenissedrakten de også, sa han og lo, og så retta han fram handa si og presenterte seg.

- Snekker Andersen.

- Julenissen, sa den andre og kom med handa si.

- He, he! sa snekker Andersen

- Ja det går jo an å tøyse litt, det er jo julekvelden, og da er det så rart med det.

- Akkurat, sa den andre

- Og vil du som jeg nå, så går du til dine unger og gir dem gaver, og så går du til mine unger. Men da må du ta av deg den dumme nissedrakten.

- Men hva skal jeg kle meg ut som da, da? sa snekker Andersen



Du behøver vel ikke kle deg ut, ungene mine ser nisser året rundt, men en orntli' snekker har de aldri sett, og hver jul bruker jeg å si: Hvis dere er snille nå, så kommer snekker Andersen om julekvelden når jeg reiser rundt med gaver til alle menneskeungene. Men det har jo aldri falt seg slik at jeg har truffet deg. Skal vi bytte slik at ungene mine slipper å sitte alene hele julekvelden?

- Ja det kunne vi godt, sa snekker Andersen – men det er bare det at jeg har ingen gaver til ungene dine, jeg

- Gaver? sa julenissen. – Er ikke du snekker da?

- Jooo...sa snekker Andersen.

- Da kan du bare ta med deg noen plankebiter og noen småspiker. Og så har du kanskje en kniv?

- Jo da, snekker Andersen hadde kniv, og han fant plankebiter og småspiker i vedskjulet.

- Nå kan du bare gå i fotefara mine innover i skauen, sa nissen – så tar jeg kjelken og sekken din og ringer på. Du bor i annen etasje, du vel?

- Ja, sa snekker Andersen.

Og så gikk nissen opp til snekkerhuset, og snekker Andersen gikk innover i skauen der nissen hadde gått. Han behøvde ikke å gå så langt, det var bare fordi to graner og en stein og en stubbe, og bak stubben stakk det opp tre små toppluer.

- Nå kommer'n, nå kommer'n! ropte nisseungene og fløy i forvegen mot et vindfelt tre som lå med rota i været. Og da Andersen kom på den andre sia av rota , sto nissekona og venta.

- Nå kommer'n, mor! nå kommer snekker Andersen! Se på'n! Er'n ikke lang?

- Så da unger, en skulle tru dere ikke hadde sett folk før, så nissekona. – Men vi har aldri sett en orntli' snekker! ropte nisseungene!

- Ja, da får du vær så god gå inn, sa nissekona og løfta på en grein, og Andersen bøyde den lange ryggen sin og smaug under greina, og så sto han i ei lita stue med steingolv og stubbestoler og mose senger med tepper og tyttebærlyng. I den minste senga lå en liten unge, og borti kroken satt en gammel nisse og nikka med hue.

- Har du med deg kniv?

- Har du med deg plankebiter og småspiker? gnålte nisseungene og halte og dro i snekker Andersen.

- Så da, så da, Andersen må da få lov til å komme innafor døra før dere begynner å mase, sa nissekona.

- Sett deg da, Andersen.

fortsetter...



- Er det fremmed-nissen her? peip den gamle nissen i kroken?

- Det er Andersen! Snekker'n! ropte nissekona i øret hans.

- Han er så gammel han bestefar, han kommer aldri ut mer, du får gå bort og hilse på'n, Så blir'n gla.

Jo da, Andersen gikk bort og hilste på gamlenissen og tok'n i handa. Det var som å ta i ei barkflis.

- Nå får du sette deg da, Andersen-snekker, sa ungene

- Vet du hva du skal lage til meg? sa den største nissegutten og smilte med ei tann.

- Du skal lage en kjelke, kan du det? En liten lekekjelke?

- Ja jeg får prøve, sa Andersen. Og det gikk ikke lenge før kjelken var ferdig.

- Så var det min tur, sa den mellomste nisseungen. Det var ei lita jente som svingte seg med to Musefletter.

- Hva vil du ha da, sa Andersen?

- Dokkeseng, sa nissejenta.

- Har du dokke da, sa Andersen?

- Nei, men jeg får låne ungene til skogmusa en gang i blant, og ekornungene får jeg leke dokke med så mye jeg vil. De bare synes det er gemt å leke dokke, de? Gjør dokkeseng da!

Og så laget Andersen dokkeseng.

- Hva vil du ha da? sa han til den minste nissegutten som sto og var sjenert og hadde tre fregner på nesa.

- Veit ikke, hviska gutten.

- Å, jo da, han veit det nok, han visste det før i dag, bare si det, da vel, sa de andre ungene.

- Snurrebass, hviske veslegutten.

- Ja, det skal du jammen få sa Andersen, og så laget han snurrebass.

- Og så må du lage noe til a mor! maste ungene.

Nissekona hadde stått og sett på hele tia, og gjemt noe bak ryggen sin.

- Hysj da unger! sa nissekona.

fortsetter...



-
- Bare si hva du vil jeg skal lage, du, sa Andersen.
 - Ja, sa kona og viste fram det hun hadde gjemt bak ryggen. Det var en grautsleiv. Men den var gammel og flisete og hadde en diger sprekk, så det gikk i hvert fall ikke an å spise suppe med den.
 - Kan du få noen skikk på denne her, trur du?
 - Hem, hem, sa Andersen og klødde seg med tømmermannsblyanten som han hadde bak øret.
 - Jeg får heller lage en ny sleiv til deg.

Og så tok han og spikka ut ei fin rot som han fant ved utgangsdøra, og laget sleiv til nissekona. Og da han var ferdig med det, fant han ei lang rett rot med krok i toppen, og sa satte han seg ned og begynte å spikke på den. Men han sa ingenting, ungene maste og spurte hva han laget, men Andersen sa ingenting før han var ferdig, og da var rota blitt en fin stokk.

- Vær så god, bestefar, ropte Andersen og gikk bort til gamlenissen med stokken. Og til slutt tok han alle flisene og gjorde ei lita linerle på lette vinger som han hengte over senga til den minste nissegutten.
- Nei, å nei, dette var stas, sa nissekona.
- Ja, nå skal du jammen ha mange takk, Andersen. Takk pent nå, unger, kom hit og takk Andersen, å ja, denne julekvelden kommer vi ikke til å glemme
- Takk, takk, takk! ropte ungene. Og så kom gamlenissen stavrende over golvet med den nye stokken sin og sa:
- Tusen takk!

Nå hørte Andersen noen som tusla utenfor døra, og så sa han:

- Takk i ligemåde og godt nytt år! Og så skyndte snekker Andersen seg ut, og der sto julenissen med kjelken og den tomme gavesekken.
- Takk for hjelpen, Andersen, sa julenissen.
- Hva sa ungene da du kom?
- Jo da, dem ble gla, dem, nå venter dem bare på at du skal komme hjem, tenker jeg. Åssen gikk det med deg da! Han ble ikke redd deg veslegutten min, vel?
- Å langt i fra, sa julenissen.
- Han trudde det var du, han. Titte fanget pappaen min, jeg! sa han hele tia.
- Ja, nå får jeg skynde meg hjem, sa Andersen, og så sa'n god jul enda en gang, og så gikk'n.
- Får jeg se på gavene deres, da! sa han til ungene sine da han kom inn i stua.
- Men da lo ungene.

fortsetter...



- Du har vel sett dem før, du vel! Du så vel gavene da du var julenisse i sta, vel!

- Nei, jeg har vært hos nisseungene og laget gaver til dem, jeg, sa Andersen.

Men det trodde ikke ungene noe på. Så gikk Andersen hjem til meg en kveld i romjula og ba meg skrive eventyr om det, og det har jeg gjort....

Kanskje noe til ettertanke for alle som har sluttet å tro på julenissen, eller lurer på om han finnes eller ei....



Da gjenstår det bare å ønske dere alle en riktig

God Jul og Ett Godt Nytt År

Husk å ta vare på hverandre i en hektisk juletid!

NIFnytt, Postboks 311, 3201 Sandefjord
Besøksadresse: Thor Dahls gt. 1a, tlf.: 33 46 95 60, fax: 33 46 93 13
Redaktør: Lise Kristiansen, e-mail: lise@inkasso.no
Ansvarlig redaktør: Thor A. Andersen